

"Mâhiyetinin muktezası ve tebarüz etmek, hakikatinin şe'ni bulunan nihayet kemâlde bir cemâl-i bîmisâl ve ezelî bir hüsn ü lâyezâli ve sermedî bir güzellik vardır ki..." cümlesini açıklayabilir misiniz?

"Demek bu güneş gibi zâhir olan tanıttırmak ve sevdirmek keyfiyeti arkasında müşahede edilen lezzetlendirmek ve nimetlendirmek ikramı ise, gayet esaslı bir irade-i şefkat ve gayet kuvvetli bir arzu-yu merhametten ileri geliyor. Ve böyle kuvvetli bir irade-i şefkat ve rahmet ise, hiçbir cihette ihtiyacı olmayan bir Müstağnî-i Mutlakta bulunması elbette ve herhalde kendini aynalarda görmek ve göstermek isteyen ve tezahür etmek, mâhiyetinin muktezası ve tebarüz etmek, hakikatinin şe'ni bulunan nihayet kemâlde bir cemâl-i bîmisâl ve ezelî bir hüsn-ü lâyezâli ve sermedî bir güzellik vardır ki, o cemal kendini muhtelif aynalarda görmek ve göstermek için merhamet ve şefkat suretine girmiş, sonra zîşuur aynalarında in'am ve ihsan vaziyetini almış, sonra tahabbüb ve taarrüf, yani kendini tanıttırmak ve bildirmek keyfiyetini takmış, sonra masnuatı ziynetlendirmek, güzelleştirmek ışığını vermiş."⁽¹⁾

Tebarüz etmek tabiri; bilinir, görünür ve herkesçe gözlemlenebilir bir hale girmektir. Allah Zatı ile değil, isim ve sıfatları noktasından kainat sahnesinde öyle bir tecelli etti ki, adeta şiddetli görünmesinden gizlendi. Nasıl güneş şiddetli görünmesinden ve ışığının şavkından insanların gözünü kamaştırıp, çıplak gözle görülmez bir şekle giriyorsa, aynı şekilde Allah, isim ve sıfatları ile kainat sahnesinde öyle bir görünüp tecelli ediyor ki, ancak iman ve hidayet gözlüğünü takanlar onu gözlemleyebiliyor. Çıplak ve mücerret akıl ile onu görmek adeta imkansızdır; illa ki vahyin gözlüğünü takmak gerekiyor.

Evet Allah eserleri, sanatları, nakışları, cilveleri ile tam bir marifet içindedir. Bu marifet öyle barizdir ki, tebarüz derecesine gelmiştir.

İkinci bir husus ise, tebarüz şe'ni Allah'ın bir şununatıdır. Yani Allah kendi isim ve sıfatlarını görmek ve göstermek istiyor ki, bu görmek ve göstermek arzusuna "**tebarüz şe'ni**" deniliyor. Bir cihetle İlahi bir keyfiyet ve ilahi bir şe'n diyebiliriz. Nasıl insanlar diğer insanların nazarında görünmek istiyor ise, aynı isteğin mukaddes ve münezzehe boyutu Allah'ta da mevcuttur ki, Üstad Hazretleri buna "**şununat-ı İlahi**" diyor. Tabi insanların tebarüz etmek istemesi ile Allah'ın tebarüz etmek istemesi arasında kıyas kabil değildir.

---

(1) bk. [Şualar, Dördüncü Şua.](#)